

Sygn. akt III RC 171/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 września 2014 r.

Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodnicząca: Sędzia Sądu Rejonowego Bogna Witek

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Jolanta Lipert

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2014 roku w Kędzierzynie - Koźlu

na rozprawie

sprawy z powództwa P. Z.

przeciwko M. Z.

o podwyższenie alimentów

1. zasądza od pozwanego M. Z. na rzecz powódki P. Z. alimenty w kwocie po 700zł miesięcznie (siedemset złotych), płatne z góry do rąk powódki do dnia 15-go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 30 września 2014r., a to w miejsce alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Kędzierzynie – Koźlu z dnia 24 maja 2006r. w sprawie R IIIC 89/06,
2. w pozostałym zakresie powództwo oddala,
3. odstępuje od obciążania powódki kosztami postępowania w sprawie, które w tej części zalicza na rachunek Skarbu Państwa,
4. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 600zł (sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego poniesionego przez powódkę od uwzględnionej części powództwa,
5. nakazuje ściągnąć od pozwanego M. Z. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 192zł (sto dziewięćdziesiąt dwa złote) tytułem należnej opłaty sądowej oraz kwotę 6 zł (sześć złotych) za klauzulę wykonalności,
6. wyrokowi w pkt 1 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

III RC 171/14

UZASADNIENIE

Dnia 5 czerwca 2014 r. wpłynął do tut. Sądu pozew P. Z., w którym to domagała się podwyższenia alimentów zasądzonych od M. Z. z kwoty 380 zł do kwoty 1200 zł. od dnia 1 czerwca 2014 r. Domagała się również zasądzenia od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu. Uzasadniając powyższe żądanie powódka wskazała, iż od momentu zasądzenia poprzednich alimentów upłynął już spory okres czasu, skutkujący zwiększeniem się jej uzasadnionych potrzeb. Wskazała przede wszystkim na okoliczność podjęcia przez nią studiów wyższych. Ponadto określiła, iż sytuacja finansowa pozwanego obecnie uległa znacznej poprawie.

W reakcji na pozew M. Z. wniósł o jego oddalenie w całości. Wskazał, iż koszty utrzymania powódki zostały znacznie zawyżone. Ponadto podał, iż jego możliwości zarobkowe pozostają ograniczone z uwagi na ciężący na nim obowiązek alimentacyjny względem młodszej córki, a także na liczne zadłużenia kredytowe.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu wyrokiem z dnia 24 maja 2006 r. wydanym w sprawie III RC 89/06 zasądził od M. Z. tytułem alimentów na rzecz małoletniej wówczas P. Z. kwoty po 380 zł miesięcznie.

Powódka miała wówczas 11 lat i uczęszczała do 4 klasy szkoły podstawowej. Mieszkała w domu jednorodzinnym z matką i dziadkami. Matka powódki osiągała w tamtym czasie średni miesięczny dochód w kwocie ok. 1500 zł netto. Przekazywała dziadkom powódki kwotę 300 zł miesięcznie na pokrycie części opłat mieszkaniowych. Ponadto powódka uczęszczała w tamtym czasie na basen, którego koszty wynosiły 250 zł na kwartał. Korzystała także z korepetycji z języka niemieckiego, których miesięczny koszt to 80 zł. Wydatki szkolne wynosiły ok. 300 zł miesięcznie.

Pozwany w tamtym czasie miał 34 lata i pracował jako aparatowy w Zakładach (...). Otrzymywał średni miesięczny dochód w wysokości 1537 zł netto. Mieszkał sam, pozostając w separacji z ówczesną małżonką. Koszy jego utrzymania obejmowały 70 zł za gaz, 250 zł za mieszkanie, 80 zł za energię elektryczną. Płacił wówczas kwotę 300 zł miesięcznie na młodszą córkę. Spłacał również kredyt, przy miesięcznej racie wynoszącej 300 zł miesięcznie.

dowód:

- akta Sądu Rejonowego w K-K. o sygn. R III C 89/06,

Powódka ma obecnie 19 lat i rozpoczęła naukę na studiach stacjonarnych na Uniwersytecie Przyrodniczym we W.. Partycypuje w kosztach utrzymania wynajętego mieszkania we W. za miesięczną kwotę 500 zł, dodatkowo uiszcza kwotę 30 zł za media oraz 10 zł za Internet. Przebywając w K. mieszka wspólnie z babcią. Na uzasadnione koszty jej utrzymania składają się kwoty odpowiednio: 300-400 zł na wyżywienie, 100 zł na ubrania, 50 zł na środki higieniczne i kosmetyczne, 140 zł na bilet komunikacji miejskiej (raz na 4 miesiące), 300 zł na materiały dydaktyczne, 60 zł na dojazd do miejsca zamieszkania matki raz w miesiącu.

Matka powódki osiąga dochody w wysokości 2.500 zł. Wraz z konkubentem zaciągnęli kredyt na budowę domu , w którym mieszkają. Powódka otrzymuje od matki kieszonkowe w wymiarze 100 zł miesięcznie. Pięć razy do roku korzysta z usług fryzjera (40-50 zł), a także z usług kosmetyczki (10 zł). Powódka choruje dwa razy do roku, przy czym każdorazowy zakup leków wynosi 50 zł.

Przed doręczeniem pozwu w niniejszej sprawie powódka utrzymywała sporadyczny kontakt, głównie telefoniczny, z pozwanym. Obecnie kontakty te rozluźniły się jeszcze bardziej.

dowód:

- dowody wpłaty (koperta) k. 4,
- potwierdzenia transakcji k.5-10,
- decyzja o przyjęciu powódki na studia k.38,
- umowa najmu lokalu mieszkalnego k. 39-43,
- faktura za energię elektryczną k. 44,
- zeznania powódki, k. 45

Pozwany, obecnie w wieku 42 lat, pracuje na stanowisku mistrza zmiany w Zakładach (...) otrzymując średni miesięczny dochód w wysokości 4258,77 zł. Przekazuje na rzecz młodszej, 13-letniej córki, kwotę 330 zł miesięcznie tytułem alimentów. Mieszka sam. Na uzasadnione koszty jego utrzymania składają się kwoty odpowiednio: 500 zł kosztów mieszkaniowych, 800 zł na wyżywienie i zakup odzieży, 150 zł na dojazdy do pracy, 39 zł za Internet. Zaciągnął on również kredyt w 2013 r. na kwotę 15.000, przy miesięcznej racie wynoszącej 308 zł. Suma ta została spożytkowana na zakup samochodu oraz sfinansowanie wyjazdu z córką na narty. Pozwany zaciągnął ponadto kredyt w kasie zapomogowo-pożyczkowej w wysokości 8.000 zł na bieżące wydatki. Zakupił również komputer na raty za 1600 zł. Przez 7 miesięcy wynajmował swoje mieszkanie za kwotę 500 zł. W tym roku odbył dużo wyjazdów, m.in. na Słowację i do Z. – z drugą, młodszą córką.

dowód:

- zaświadczenie o zarobkach pozwanego k.37,
- zeznania pozwanego, k. 45-46

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało częściowo na uwzględnienie, co skutkowało jego oddaleniem w pozostałym zakresie.

Wysuwane przez stronę powodową żądanie zmiany wysokości należnego świadczenia alimentacyjnego swoją podstawę znajduje w treści art. 138 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, zgodnie z którym, w razie zmiany stosunków, można żądać zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego.

W związku z powyższym należy rozważyć, czy przedmiotowa przesłanka (zmiany stosunków) miała miejsce w niniejszej sprawie. Sąd na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, przeanalizował więc sytuację: materialną i osobistą powódki, oraz pozwanego, jak również ewentualne zmiany jakie nastąpiły od ostatniego wyroku zasądzającego alimenty, a nadto rodzaj uzasadnionych potrzeb powódki oraz koszt ich zaspokojenia.

W myśl art. 133 § 1 k.r.o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

Powyższy przepis nie zawiera, jednakże wyczerpującej regulacji obowiązku alimentacyjnego rodziców wobec dziecka. Znajduje on doprecyzowanie w art. 135 § 1 k.r.o., który stanowi, iż zakres świadczeń każdego z rodziców wobec dziecka zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, a nadto kształtowany jest wedle ich możliwości zarobkowych i majątkowych, przy czym obowiązany swój obowiązek alimentacyjny względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie może częściowo lub w całości spełnić poprzez osobiste starania o utrzymanie lub wychowanie dziecka (art. 135 § 2 k.r.o.). Uregulowania to pozostają w związku z art. 91 k.r.o., który stanowi, iż dziecko, które ma dochody z własnej pracy, powinno przyczyniać się do pokrywania kosztów utrzymania rodziny, jeżeli mieszka u rodziców.

Jako że pełnoletnia powódka nie posiada obecnie zdolności do samodzielnego utrzymania się, co wynika przede wszystkim z racji braku majątku o istotnej wartości oraz wyuczonego zawodu, należało przejść do zagadnienia zakresu świadczenia, które jej przysługuje. Stosownie do powyższych dyrektyw rodzice w zależności od swych możliwości są obowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (wyżywienia, mieszkania, odzieży, higieny osobistej, leczenia w razie choroby), jak i duchowych (dostęp do kultury), także środki wychowania (kształcenia ogólnego, zawodowego) według jego zdolności.

Opierając się na zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym Sąd uznał, iż w istocie zaszła zmiana stosunków uzasadniająca zwiększenie kwoty alimentacyjnej, jednak nie w takim zakresie, na jaki wskazywała strona powodowa.

Obecny wzrost kosztów utrzymania powódki jest podyktowany przede wszystkim podjęciem przez nią studiów stacjonarnych poza stałym miejscem zamieszkania. Na podstawie akt sprawy należy uznać powyższą okoliczność za jak najbardziej usprawiedliwioną zważając na dotychczasowy przebieg edukacji powódki oraz osobiste kwalifikacje umożliwiające podjęcie przez nią nauki na wyższej uczelni.

Miesięczne koszty utrzymania powódki obejmują obecnie kwoty: 500 zł za wynajem mieszkania we W., 30 zł za media, 10 zł za Internet, 300-400 zł na wyżywienie, 100 zł na ubrania, 50 zł na środki higieniczne i kosmetyczne, 35 zł na bilet komunikacji miejskiej (1/4 140 zł), 60 zł na dojazd do miejsca zamieszkania matki powódki, 20 zł na fryzjera (5 wizyt w roku za kwotę 50 zł), ok. 10 zł za leki (choruje do dwóch razy w roku i wykupuje każdorazowo leki za 50 zł: stąd 1/12 kwoty 100 zł). Poza powyższymi kosztami, które w ocenie Sądu nie nosiły znamion zawyżenia, modyfikacji uległa jedynie kwota, jaką powódka przeznacza na zakup materiałów dydaktycznych na studia. Kwota 150 zł miesięcznie pozostaje nieadekwatna, nie pokrywając się z doświadczeniem życiowym wskazującym, iż zakup odpowiednich podręczników corocznie nie powinien być przekroczyć kwoty ok. 200-300 zł. W żadnym razie nie powinna to być kwota 1800 zł rocznie. Powódka poza zakupem własnych podręczników może bowiem korzystać z biblioteki uczelnianej znacząco zmniejszając powyższe koszty. Stąd powyższą kwotę Sąd ustalił w wymiarze ok. 25 zł miesięcznie (1/12 300 zł).

Mając powyższe na względzie, Sąd ocenił całościowy koszt utrzymania strony powodowej na kwotę ok. 1140 zł. Jest to kwota odpowiadająca przeciętnym kosztom bytowym osoby dorosłej, uwzględnia jednak fakt, iż student co do zasady nie ponosi kosztów utrzymania typowych dla osoby na co dzień zarobkującej i pobierającej z tego tytułu minimalne wynagrodzenia za pracę.

Przechodząc do majątkowych i zarobkowych zdolności pozwanego, należało stwierdzić, iż uległy one znaczącej poprawie od czasu ostatniej sprawy alimentacyjnej. Poprzednio pozwany uzyskiwał miesięczne dochody rzędu 1500 zł netto. Obecnie jego dochody wynoszą 4250 zł, co stanowi znaczny i widoczny wzrost. Podobnie jak poprzednio pozwany przekazuje na rzecz młodszej córki alimenty w wysokości ok. 300 zł. Stanowisko pozwanego, iż nie jest on w stanie ponieść zwiększonych kosztów utrzymania powódki z uwagi na liczne obciążenia kredytowe pozostaje całkowicie nieusprawiedliwione. Czynienie zadość obowiązkowi alimentacyjnemu powinno uzyskać priorytet przed wszelkimi innymi zobowiązaniami, w tym zobowiązaniami kredytowymi. Nie do pogodzenia z zasadami współżycia społecznego pozostawałaby sytuacja, w której okoliczność zaciągnięcia zobowiązań nie związanych bezpośrednio z osobą uprawnioną, uniemożliwiłaby regulowanie istniejącego obowiązku alimentacyjnego.

Z przedstawionych przez pozwanego kosztów utrzymania, nie obejmujących zobowiązań kredytowych, wynika, iż wolna po ich uiszczeniu kwota wynosi ponad 2400 zł. Nie można więc uznać, że nie posiada on odpowiednich zdolności finansowych do pokrycia zwiększonych kosztów utrzymania córki.

Sąd biorąc pod rozwagę powyższe okoliczności uznał, iż kwota alimentów na rzecz powódki powinna zostać podwyższona do 700 zł miesięcznie. Stanowi to ponad połowę kosztów utrzymania powódki. Ze względu na osiągnięcie przez nią pełnoletności odpada możliwość partycypowania w jej utrzymaniu poprzez osobiste starania w jej wychowaniu. Dlatego też matka powódki powinna pokrywać pozostałą mniejszą część powyższych kosztów. Z akt sprawy wynika, iż jej sytuacja finansowa pozwala na pokrycie wydatków córki w wysokości ok. 440 zł. Wskazuje na to przede wszystkim okoliczność zaciągnięcia przez nią wraz z życiowym partnerem kredytu na budowę domu.

Reasumując, żądanie powódki nie mogło zostać w całości uwzględnione. Pomimo uzyskiwania przez pozwanego odpowiednich środków finansowych, nie powinien on zostać obciążony kosztami utrzymania powódki w całości. Na drugim rodzicu ciąży bowiem jednakowy obowiązek.

Z uwagi na powyższe okoliczności, Sąd oddalił powództwo ponad kwotę 700 zł.

Sąd zasądził powyższą kwotę od dnia wydania wyroku, tj. 30 września 2014r., a nie, jak żądała strona powodowa, od dnia wniesienia pozwu. Główną przyczyną powyższego stanowił charakter zmian w kosztach utrzymania powódki,

które opierały się głównie na okoliczności podjęcia przez nią studiów stacjonarnych. Z uwagi na to, iż rok akademicki rozpoczyna się z początkiem października, nieuzasadnione pozostawało żądanie powódki w tym zakresie obejmujące okres wakacyjny, w trakcie którego nie była zmuszona do pokrywania wydatków związanych z wynajmem mieszkania, czy też zakupem materiałów dydaktycznych. Dlatego też Sąd również w tym zakresie oddalił powództwo P. Z..

W pkt 3 wyroku Sąd odstąpił od obciążenia powódki kosztami procesu w oparciu o art. 102 k.p.c.

Rozstrzygnięcie w pkt. 4 wyroku zostało oparte o art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z § 2 ust. 2, § 7 ust. 4 i § 6 ppkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

W pkt 5 wyroku na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. art. 22 k.p.c., art. 96 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 2 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2005r., Nr 167, poz. 1398), art. 13 oraz art. 77 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy, Sąd nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 192 zł tytułem należnej opłaty sądowej oraz kwotę 6zł za klauzulę wykonalności.

W pkt 6 wyroku, Sąd stosownie do art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. nadał wyrokowi w pkt 1 rygor natychmiastowej wykonalności.